

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1227/2024
19.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Гордане Којић, Дијане Јанковић и Светлана Томић Јокић, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Александра Олсен (Александар Дизија), због кривичног дела тешко кривично дело у вези са опојним дрогама из члана 162. став 1. и став 3. тачка 1) Кривичног закона Краљевине Норвешке, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Олсена - адвоката Борислава Перовића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору Кре 11/23 од 18.12.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж-Кре 1/24 од 09.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 19.11.2024. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Олсен (Александар Дизија) - адвоката Борислава Перовића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору Кре 11/23 од 18.12.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж-Кре 1/24 од 09.05.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кре 11/23 од 18.12.2023. године усвојена је замолница Краљевине Норвешке те је призната правноснажна извршна пресуда Апелационог суда Гулатинг од 05.05.2010. године, која је постала правноснажна 08.11.2010. године, којом је Александер Олсен (Александар Дизија), рођен ...1976. године, од оца АА, са пребивалиштем у ..., улица ... бр. ..., којом је оглашен кривим због извршења кривичног дела тешко дело у вези са опојним дрогама из члана 162. став 1. и став 3. тачка 1) Кривичног закона Краљевине Норвешке и осуђен на казну затвора у трајању од 13 (тринаест) година, у коју казну му се урачунава време од 152 дана проведених у притвору, а што је кажњиво и по Кривичном закону Републике Србије, јер је предвиђено као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 5 (пет) година у коју му се урачунава време проведено у притвору у трајању од 152 дана у Краљевини Норвешкој, као и време проведено у затвору Halden у Краљевини Норвешкој у периоду од 18.10.2013. године до 01.03.2019. године.

Истом пресудом у смислу члана 65. и 68. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима одобрен је премештај осуђеног Александра Олсен (Александар Дизија), ради издржавања преосталог дела изречене казне затвора на територији Републике Србије.

Правноснажном пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж-Кре 1/24 од 09.05.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Олсен Александра, а пресуда Вишег суда у Сомбору Кре 11/23 од 18.12.2023. године исправљена решењем о исправци Кре 11/23 од 05.01.2024. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Александра Олсен (Александар Дизија) - адвокат Борислав Перовић, због повреде одредаба Кривичног законика и то из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд захтев за заштиту законитости усвоји и преиначи побијане пресуде тако што ће одбити замолницу Краљевине Норвешке да се призна правноснажна и извршна пресуда Апелационог суда Гулатинг од 05.05.2010. године, која је постала правноснажна дана 08.11.2010. године, а којом је Александер Олсен (Александар Дизија) оглашен кривим због кривичног дела тешко кривично дело у вези са опојним дрогама из члана 162. став 1. и став 3. Кривичног закона Краљевине Норвешке и осуђен на казну затвора у трајању од 13 година.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Олсен (Александар Дизија) – адвоката Борислава Перовића је неоснован.

Бранилац окривљеног захтевом за заштиту законитости истиче да је правноснажним пресудама повређена одредба члана 439. тачка 1) ЗКП и наводи да према одредби члана 7. став 1. тачка 1) Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима кривично дело које је предмет захтева мора да представља кривично дело и по закону Републике Србије и да садржи опис радње извршења које одговара опису радње извршења оног кривичног дела из Кривичног законика Републике Србије које одговара кривичном делу из стране кривичне пресуде, док је изреком побијане првостепене пресуде само наведено да је осуђени Александер Олсен (Александар Дизија) заједно са осталим осуђенима био учесник здружене криминалне групе која се бавила илегалним радњама повезаним са дрогом, тако што су преко границе у Норвешку унели предметну дрогу, а што не одговара алтернативним радњама извршења кривичног дела из члана 246. став 3. у вези става 1. Кривичног законика Републике Србије.

Захтевом бранилац окривљеног адвокат Борислав Перовић наводи да изрека побијане првостепене пресуде мора садржати све елементе из одредбе члана 424. став 1. тачка 1) у вези са чланом 428. став 5. ЗКП, јер је суштина признања стране судске

кривичне пресуде, да иста након признања, производи исто правно дејство као да ју је донео суд у Републици Србији.

Надаље бранилац окривљеног захтевом истиче да радња извршења кривичног дела из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ Републике Србије не обухвата “уношење” опојне дроге преко границе у Краљевину Норвешку те да се у изреци побијане првостепене пресуде не налазе сви елементи кривице, тачније урачунљивости као обавезног елемента кривице у смислу одредбе члана 22. став 1. КЗ. Такође бранилац окривљеног захтевом оспорава и наводе да су осуђени били учесници у „здруженој групи“, те да је нејасно да ли се ради о припадницима групе у смислу одредбе члана 112. тачка 22) КЗ РС или се ради о организованој криминалној групи у смислу одредбе члана 112. тачка 35) КЗ РС и члана 2. став 1. тачка 33) ЗКП налазећи да радња извршења описана у изреци стране судске пресуде није кривично дело по одредбама Кривичног законика Републике Србије.

Поред наведеног бранилац окривљеног истиче и да су побијане пресуде захваћене повредом одредбе члана 439. тачка 2) ЗКП наводећи да је окривљени оглашен кривим и осуђен зато што је преко границе на граничном прелазу уносио опојну дрогу амфетамине, што према Кривичном законик у Републике Србије не представља инкриминисану радњу кривичног дела из члана 246., 246а. и 247. КЗ, нити било ког другог кривичног дела из КЗ Републике Србије. Наводећи даље захтевом да у циљу признања стране судске кривичне пресуде није неопходно да елементи бића кривичног дела у домаћем законодавству буду потпуно истоветни са елементима бића кривичног дела из стране судске кривичне пресуде, већ да је довољно да постоји подударност у битним елементима тих кривичних дела тако да су ти елементи суштински компатибилни, али да то у конкретном случају није тако, већ се у изреци предметне стране судске кривичне пресуде нигде не наводи да је осуђени Александер Олсен уопште предузимао радњу преношења, нити да је уопште био у поседу, већ се јасно наводи да су други осуђени предузимали те радње, те да је првостепеном и побијаном другостепеном пресудом погрешно примењена одредба члана 7. став 1. тачка 1) и члана 62. Закона о међународној правној помоћи у кривично-правним стварима, као и члана 61. став 4. истог закона.

По налажењу Врховног суда изреком побијане првостепене пресуде Вишег суда у Сомбору Кре 11/23 од 18.11.2023. године описани су сви елементи кривичног дела и то субјективни, из којих произилази однос окривљеног Александер Олсен (Александар Дизија) према радњама које је предузео и то како његова свест, тако и воља за извршењем тих радњи из којих произилази и намера преношења дроге ради продаје исте а што је окривљени све учинио као учесник у групи, због чега су његове радње квалификоване као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, што одговара опису чињеничних радњи у изреци пресуде. При томе је јасно да се ради о групи у смислу законске одредбе члана 112. тачка 22) Кривичног законика којом одредбом је прописано да група представља најмање три лица повезаних ради трајног или повремениог вршења кривичних дела која не мора да има дефинисане улоге својих чланова, континуитет чланства или развијену структуру, при чему се нигде ни не спомињу услови за постојање организоване криминалне групе.

Имајући у виду да правна квалификација кривичног дела у потпуности одговара опису кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим, то су неосновани наводи

захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног који се односе на нејасно дефинисање појма група, јер је поступање у оквиру организоване криминалне групе предвиђено одредбом члана 246. став 5. Кривичног законика, које није предмет пресуде за које је окривљени Александер Олсен (Александар Дизија) оглашен кривим.

Поред тога по налажењу Врховног суда у односу на радње које су описане у изреци пресуде правилно је примењена законска одредба у погледу правне квалификације према одредби Кривичног законика Републике Србије. Ово због тога што радње наведене у пресуди Апелационог суда Гулатинг од 05.05.2010. године која је постала правноснажна 08.11.2010. године и којом је Александер Олсен (Александар Дизија) оглашен кривим по законодавству Краљевине Норвешке, у потпуности одговарају кривичном делу неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Србије, због чега је неоснован навод да је дошло до повреде члана 7. став 1. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима („Сл. гласник РС“, бр. 20/2009), при чему првостепени и другостепени суд нису мењали чињенични опис кривичног дела из стране кривичне пресуде, због чега су неосновани и наводи о повреди члана 61. став 4. и члана 62. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, јер су у потпуности испуњени услови за признање стране кривичне пресуде. Стога по оцени Врховног суда нема ни повреде закона из члана 439. став 2. Законика о кривичном поступку.

Имајући у виду наведено, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које захтевом за заштиту законитости бранилац окривљеног неосновано указује, Врховни суд је, на основу члана 491. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Паравиња, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић